

Vitamiin E-ks (tokoferool) nimetatakse rühma sarnase keemilise koostisega aineid (tokoferoole). Vitamiin E täpne füsioloogiline funktsioon ei ole teada, arvatakse, et ta võtab osa väga paljudest ainevahetusprotsessidest. Tal on oluline osa rasvade ja valkude ainevahetuses, kaitseb kudesid oksüdatiivse stressi eest (antioksidant). Tema vähesus või puudumine söötades häirib kõigi elundite normaalset talitlust, sagedamini avaldub see närvisüsteemi ja lihaste (ka südamelihase) talitluse häiretes. Loomadel esineb lihaste kärbumist (düstroofiat), mis avaldub lihaste nõrkuses, krampides, vahel ei ole loom võimeline käima. Vasikatel võib esineda keelelihaste kahjustusi, mis takistab piima joomist.

Talledel, vasikatel esinev nn. valgelihastõbi on seotud vitamiini E vaegusega ja on ravitav vitamiini E ja seleeni preparaatidega .

Täiskasvanud loomadel võib esineda südamelihaste kahjustusi, äkksurma, halvatusi, krampe, maksakahjustusi, sigimishäireid.

Vitamiin E söötades

Vitamiini E leidub paljudes söötades. Eriti rohkesti on teda taimede rohelistes lehtedes (300-350 mg/kg kuivaines). Rohu kuivatamisel heinaks suur osa vitamiinist E hävib päikese ultraviolettkiirte toimel. Paremini säilib silos. Laguneb ka sööda pikaajalisel säilitamisel (kuuekuulisel säilitamisel oli vitamiini kadu 30-50%).

Jõusöötades leidub 10-60 mg/kg vitamiini E, loomsetes söötades vähe - sageli alla 10 mg/kg.

V.Sikk

EMÜ veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituut